

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ
i ADMINISTRACIÓ:
16, Avenue Hoche
PARIS VIII*

SETMANARI DELS CATALANS A FRANÇA

ABONAMENTS: 1 a, 6 m, 3 m.
França 40 25 15
Union postale . 60 37'50
Altres països . . 75 45

Catalunya i l'Imperi

EL nou règim ha introduït un mot i un concepte que romanién feia anys entre les teranyines dels arxius: Imperi. En efecte, la filosofia oficial, reconeixent d'una manera implícita l'absència d'una nació espanyola, ha trobat en la «unitat de destí imperial» el nexa que hauria d'unir, per a una finalitat comuna, les diverses espiritualitats autòctones.

Ara bé, quin és l'Imperi l'edificació del qual es persegueix, quin camí han de seguir els pobles d'Espanya per tal d'aglutinar-se en aquesta ansiada unitat final?

«L'Imperi espanyol — diu René Johannet al *Temps* — resta per definir...» «L'Imperi és la mar», afirma una inscripció monumental del Museu de la guerra suara inaugurat. Quina mar? «Espanya és una nació mediterrània», respon el *Correo Catalán*.

L'expansió imperial, la unitat de destí es troba, doncs, al Mediterrani. Per això entre els símbols honorats ocupa un lloc preeminent l'escut dels Reis Catòlics, els quals «assoliren la unitat de destí en la realització de l'Imperi».

Catalunya, doncs, té una missió concreta en aquesta «hora gràvida de l'esdevenidor espanyol», i no podríem afirmar que exclusiva. Ni l'Àfrica, tancada amb doble clau, ni les Amèriques, cada dia més allunyades de Castella, no poden satisfer les ànsies d'aquesta *hispanidad* impacient.

Cal aprofitar l'energia latent de Catalunya, augmentada ara per aquest obsessionat tancament dins d'ella mateixa, per obrir els únics camins transitables de l'expansió: *Occitània*.

Aquest estiu, i en tornar del seu viatge a Roma, el Sr. Serrano Suñer — aragonès nascut a Tarragona — féu a la Premsa unes declaracions sensacionals:

«Cal aprofitar la *personalitat eterna* de Catalunya per empreses imperials, com a vehicle per a influir damunt de zones en què en altres temps aquesta influència existí. A aquest efecte es revisarà i s'ampliarà la tasca de l'Institut d'Estudis Catalans, el qual serà elevat a la categoria d'un Gran Centre de Cultura Mediterrània.»

Gairebé simultàniament a aquestes declaracions tenia lloc a l'Ateneu Barcelonès una conferència d'un dels definidors del règim: el Sr. Giménez Caballero.

«Catalunya — afirmà el conferenciant — té dos camins davant d'ella, assenyalats per Maragall: o expansió cap a Espanya, o restauració de l'Imperi Occità. L'expansió ha fracassat... No és pas el moment de fer cas de la segona consigna de Maragall? Poetes felibres i occitans resten darrera els Pirineus des de Mistral. I *refugiats catalans*. I, sobretot, un record: la veu d'aquell pregoner de Barcelona, el 9 de juny del 1642, quan deia: «El Rosselló i la Cerdanya estan units i inseparablement agregats a Catalunya.»

Aquest intent de canalitzar la vitalitat catalana cap a les planes ubèrrimes i llampants del Migdia de França apareixia en boca dels dos personatges oficials com una simple elucubració d'ateneïstes impenitents. El conflicte internacional i les dificultats interiors del règim havien, però, de posar sordina a aquelles sorolloses aspiracions.

Però vet ací que el projecte es perfila i pren, en unes declaracions oficials del governador civil de Barcelona, forma tangible. L'Institut d'Estudis Catalans, «aquest cenacle *pueblerino* isolat de la resta de la nació i sense comunicació amb el món culte», esdevé l'«*Instituto Español de Estudios Mediterráneos*», el qual, per parlar com Giménez Caballero, vindrà a fer efectiva la segona consigna

de Maragall: «Poetes felibres i occitans resten darrera els Pirineus, des de Mistral. I *refugiats catalans*, ara», suggeria des de la tribuna de l'Ateneu el frívol diletant. Però la veu greu del governador civil dona a aquest estirabot una garantia oficial: «Molts, en fi — diu en les seves declaracions —, esperen en el voluntari i impacient exili la possibilitat de demostrar amb fets llur noble propòsit d'esborrar errors ara reconeguts i encara perdonables.»

I, després, el premi: «Si Barcelona pogués oferir a la nova Espanya un servei tan desinteressat, a ningú no podrà estranyar que el nou Estat estimés tant aquesta col·laboració que permetés la prosecució dins l'Institut Espanyol d'Estudis Mediterranis de la *finca cultura* específicament catalana.»

La cultura específicament catalana nasqué històricament sota el signe dels frances, a redós d'aquella Marca Hispànica que Carlemany bastí

contra la invasió mora. La Catalunya recobrada, gresol greco-llatí als Pirineus, ha estat el vehicle per on han entrat a la Península els principis i els sentiments que han donat a l'Occident un valor moral i una categoria històrica.

Ara es voldria invertir els termes: «L'Institut no serà més l'instrument d'una ridícula europeïtzació, sinó el gresol ardent d'una nova ànima... Catalunya, en comptes de rendir tribut a exòtiques tombes, posarà proa a un nou ideal: l'Occitània Hispànica.»

Les llances de l'invasor moro es trencaren contra els murs inexpugnables de Poitiers. Al fet d'armes, el món degué la salvació i Catalunya la naixença històrica.

Venguda la llança, i pel mateix intent, s'esgrimix ara el punyal. I els diners de Judas: «la prosecució, dins el clos tancat de l'Institut, de la *finca cultura catalana*». Entremig de l'immens silenci desolat, un tràgic xiuxieig.

